

ВОДЗЫЎ
на аўтарэферат дысертацыі
Ненадауца Ягора Аляксеевіча
“Водная прастора ў беларускім фальклоры:
семантыка, сімволіка, функцыянальнасць”
на саісканне вучонай ступені
кандыдата філалагічных навук
па спецыяльнасці 10.01.09 – фалькларыстыка

Прадстаўленае дысертацыйнае даследаванне прысвечана актуальнай і перспектыўнай праблеме ідэйна-семантычнага зместу і функцыянавання канцэпта “вада” ў фальклорна-міфалагічнай культуры беларускага народа. Прытрымліваючыся выказвання вялікага філосафа, які прысвяціў большую частку свайго жыцця вывучэнню феномена міфа, Аляксея Лосева, аб тым, што “законы і формы рэальнага свету другасныя, а важныя – толькі сутнасці”, можам сцвярджаць, што Ненадавец Я.А. паставіў у цэнтр свайго навуковага пошука адну з галоўных вітальных сутнасцей – водную стыхію.

Безумоўнымі вартасцямі работы, на нашу думку, з’яўляюцца наступныя:

1) Грунтоўная і па аб’ёме, і па зместу навукова-тэарэтычная база, якая ўяўляе сабой агляд работ, прысвечаных значэнню і асаблівасцям рэалізацыі воднай стыхіі ў фальклоры і міфалогіі славян, як айчынных, так і замежных даследчыкаў (У. Васілевіч, А. Ненадавец, В. Шарая, І. Швед, В. Новак, А. Афанасьеў, П. Гільтэбрант, У. Дабравольскі і інш.). Кожнае з існых даследаванняў прысвечана вывучэнню асобных вектараў сімвалічнага функцыянавання вобраза вады ў вуснапаэтычнай творчасці.

Мяркуючы па атрыманых выніках, Я.А. Ненадауца ўдалося ажыццявіць комплекснае даследаванне воднай прасторы ў нацыянальнай міфалогіі і вуснапаэтычнай творчасці ў аспектах семантыкі, сімволікі і функцыянальнасці, што абумоўлівае навуковую навізну работы.

Аўтар валодае навукова-даследчым інструментарыем тэхналогіі і метадалогіі даследавання, ім дакладна рэалізуюцца сістэмна-гістарычны і комплексна-міфалагічны падыходы, якія ўключаюць у сябе структурна-тыпалагічны і параўнальна-гістарычны метады.

2) Аб’ект даследавання, ў які ўвайшлі асабіста выяўленыя аўтарам падчас палявых экспедыцый матэрыялы фальклорных і этнаграфічных запісаў, якія ўпершыню ўводзяцца ў навуковы ужытак.

3) Лагічная структура працы, кожная частка якой уяўляе сабой этап да рэалізацыі заяўленай праблемы: семантыка і знаканасць канцэпта вады ў розных сферах – каляндарнай абраднасці, чарадзейных казках, беларускіх замовах, малых жанрах беларускага фальклору і іншае.

4) Выклікае павагу да Я.А. Ненадауца як да фалькларыста апрабацыя вынікаў яго даследаванняў: выдадзеная манаграфія па тэме дысертацыі, главы ў калектыўных манаграфіях, 10 артыкулаў, рэкамендаваных ВАК Беларусі, – на наш погляд, годны “набор” для абароны доктарскай дысертацыі.

Нарэшце, галоўнай добрай якасцю працы і ўсёй навуковай дзейнасці Я.А. Ненадауца у цэлым я адзначаю пераемнасць традыцыі ў вывучэнні духоўнай культуры беларусаў ад яго бацькі – вядомага фалькларыста-акадэміста, кразнаўцы, прафесара Аляксея Міхайлавіча Ненадауца. Пераканана, што прадстаўленае дысертацыйнае даследаванне Ягора Аляксеевіча павінна быць прызнана як дастойнае каштоўнаснае звяно ў беларускай навуковай дынастыі вучоных-фалькларыстаў.

Такім чынам, усё вышэйсказанае сведчыць аб навуковай і практычнай значнасці вынікаў, атрыманых Ягорам Аляксеевічам і дазваляе сцвярджаць, што ён заслугоўвае прысуджэння шуканай вучонай ступені кандыдата філалагічных навук па спецыяльнасці 10.01.09 – фалькларыстыка.

Рэцэнзент

кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
дацэнт кафедры рускай літаратуры БДУ

Т.П. Сідарава

Сідарава

урадава

Т.В. Малочевіч

Зам. гекана фінансаванага